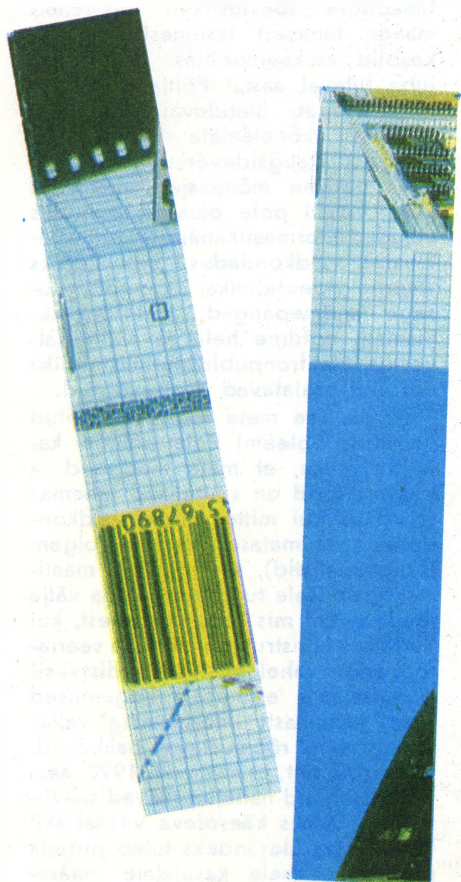

Vana juhtimisstiili rudimentid lõuavad välja ka uuendatavates juhtimisstruktuurides. Eesti arvutispetsialistidel on traumeeriv kogemus meie südamelähedase personaalarvutiga «Juku», mille masstootmisleandmine vastloodud (just nimelt tehnikaprogressi kiirendamiseks loodud!) Riikliku Arvutustehnika ja Informaatika Komitee alles värvilõhnalistes koridorides vanade tehnikapoliitiliste arusaamade taha takerdub. Reorganiseerigem asutusi kui palju tahes, ametnikud jäävad ju põhiliselt samaks ning inimeste arusaamu muuta on mõnevõrra aeganõudvam kui personaalarvutis trükiplaati välja vahetada. Nii et spetsialisti mõtted viis USA näitusel ringikäimine vägisi ikka meie koduste murede maile.

Aja Pulss, 1987, m.23

RIDUSKOOList?	
23 <u>II</u>	Belgulaeva EEV laste
24 <u>III</u>	ja Noorukite Klubi
25 <u>III</u>	ringide töö pildistat
26 <u>III</u>	mise ja piltide
27 <u>III</u>	teemine.

Kurb öelda, kuid kahjuks on laste töö korraldamine sageli äärmiselt halb, töötingimused raskemadki kui täiskasvanuil. Suurte sügisporidega on juurviljapõllul tuhandete kaupa koolilapsi (turubarblased põlgavad töö liiga raskeks), varasudel on rohimas peamiselt lapsed (massiline odava tööjõu olemasolu ei sunni masinaid kasutama) jms.

Tundide arv	Hinne
2	
1	
2	5
1	
1	
1	
2	
1	
3	5
3	5
2	
3	5
4	5
5	5
5	5
5	5
1	

Poliitpäeval küsiti

11 III 88	Konverpidaja soolal	1		
11 I 88	Pelgulaia EE Vabariigi	3	5	superstaja
12 I 88	Kapeedija plakate	3	5	
	linnime			

Sõnaga, laps ei tunneta töö prestiiži; koolisse aga suhtutakse ettevõtteis ja majandais tihti kui ebasoliidse partnerisse. Tegelikult peaksid need suhted aga rajanema vastastikusel huvitatusel, nn. koostöö-pedagoogikal.

Läinud õppeaastal sattusid mitmed suured linnakoolid OKT korraldamisel raskustesse. Kool ja baasettevõtte ei suutnud organiseerida õpilastele kohast ja ettevõttele vajalikku tööd. Keegi ei tahtnud hakata lapsi juhendama jms. Olen seisukohal, et kui antud kool ja ettevõtte ikka lastele mõttekat tegevust ei leia, siis olgu see parem ole-mata, kui et tööd mängitakse või narritakse.

Koolis on ju võimalik luua õpilaste kooperatiive (kas või sorteeritud vanapaberi kogumiseks), sõlmida täitev-komiteega lepinguid teatud rajooni heakorramiseks, tegelda lasteaiast või vanuritega jne. Kallakuga koolide õpilased võivad teha oma erialale vastavat tööd, näiteks

kunstikallakuga Tallinna 24. ja 46. keskkoolile on tehtud ettepanek asutada õpilaste kirjakunstikooperatiiv (muide Eesti NSV Haridusministeerium tellis neilt selleaastased näärikaardid).

Olud aastal vormistati Tallinna 2. keskkoolis koristaja ametisse üks abituriumiklass (juriidiliselt muidugi üks õpilane klassist, kuid töö tehti ära koos) ning aasta jooksul teenitud raha eest saadi endale ja õpetajatele mõnus lõpuõhtu. Muu hulgas läks see töö OKT ette, ja miks ka mitte.

Kuigi koolielus on veel palju direktiivset, peaks iga kool kohapeal konkreetseid asju ise otsustama. Kui kool, teades paikkonna võimalusi ja vajadusi, suudab pakkuda oma töökindla mudeli (ka OKT korraldamise kohta), töö hindamise kriteeriumid jms., on tarvis see programm avalikustada ja tööle hakata. Meie takistusi ei tee.

	Vanapaber	4 kg		Haar
	Konv. soolal	1	5	Haar
dets	Erinevate proovid	5	5	Haar
	Ip.a	16	5	
14 I	Konverpidaja soolal	1	5	Haar

TOIMETUSELT.

Näib, et OKT probleem on lahendatud: iga kool võib ise otsustada, kuidas oma õpilastes tööarmastust kasva-tada. Kahjuks ainult näib, sest tegelikkus on jälle kord öeldust erinev. Meie ees on Eesti NSV Haridusministeeriumi ringkiri 26. augustist 1987 «Õpilaste ühiskasuliku ja tootva töö korraldamine 1987/88. õ.-a.», mis on laiali saadetud kõikidesse haridusosakondadesse ja otsealluvu-sega koolidesse. Toome mõned väljavõtted sellest doku-mendist.

«Palju probleeme tekkis möödunud õppeaastal spordi-, muusika- ja kunstikoolides tegutsevate õpilaste, samuti klassi- ja koolivälise tööga kaasõpilastest tunduvalt roh-kem koormatud õpilaste OKT korraldamisega. Neid probleeme käsitlevad Eesti NSV Haridusministeeriumi 26. veebruari 1987. a. ringkiri nr. 12—7/24 «Lastemuusikakoolide ja lastekunstikoolide õpilaste koormus» ja 15. juuni 1987. a. ringkiri nr. 1—32/367 «Spordikoolide õpilaste ühiskasu-liku ja tootva töö korraldamine». Nendes kirjades on antud juhtnöörid vastava õpilaskontingendi OKT osaliseks seostamiseks tegevusega koolivälistes lasteasutustes. Hari-dusministeerium lubab ka muudel juhtudel vajaduse korral seostada OKT-d ja klassi- ning koolivälise tegevust. Eel-toodu ei tohi aga üldjuhul olla aluseks õpilaste vabasta-miseks koolides korraldatavatest kollektiivsetest ühiskasuli-kest ettevõtmistest (põllumajanduslikud hooajatööd, lau-päevakud, suurpuhastused jm.). Samuti ei kehti toodud soovitusel üldjuhul 9.—10. klassi kutsealase õppepraktika kohta. /.../

Õpilaste jooksva OKT ja tööpraktika (ka õppepraktika) mahud ja sisu on kindlaks määratud «Üldhariduskoolide õpilaste ühiskasuliku tootva töö korraldamise määrusti-kuga». /.../

Nimetatud dokumendi kohaselt peab tööpraktika 9.—10. klassis kujutama endast sisuliselt õppepraktikat,

s. t. olema vastavuses omandatava kutsealaga. /.../ tuleb 2 tundi iga õppenädala kohta 9.—11. klassi õpilaste jooksvast OKT-st korraldada koos nende kutsealase ette-valmistusega.» Veel lubatakse ühitada OKT-d suvise tööga kooli juures, kuid soovitatavalt vaid 18 tundi, ning lepingu-lise tööga rahvamajanduses, aga mitte üle 1/4 ulatuses üldmahust jne. Näeme, et koos lubamisega pole käsulaudu veel käibelt võetud. Ehk oleks aeg?

Vältimaks arusaamatusi OKT-st kõneldes lõpetame ring-kirjas toodud ettepanekuga kasutada edaspidi nii ajakir-janduses kui kõnepruugis järjekindlalt järgmisi termineid:

* **jooksev ühiskasulik ja tootev töö**, s. o. õpilaste **kohus-tuslik** ühiskasulik ja tootev töö õppeaasta jooksul õppe-tööd katkestamata, seda kas kindlaksmääratud ajal regu-laarselt toimuvate töötundidena või konkreetsete tööüles-annete ja normide (korrapidamine, sekundaarse ja ravi-toorme kogumine jm.) täitmisena sobival ajal;

* **tööpraktika**, s. o. õpilaste **kohustuslik** ühiskasulik ja tootev töö selleks otstarbeks õppeaastast eraldatud päe-vadel (perioodil), mil õppetööd ei toimu;

* **õppepraktika**, s. o. tööpraktika erivorm, 9.—11. klassi kutseõpetuse programmidest lähtuva, omandatavale kutse-alale vastava sisuga töö, mis üldjuhul korraldatakse õppe-aasta lõpul, erandjuhtumina ka suvel või õppeaasta jook-sul;

* **suvine töö kooli juures**, s. o. õpilaste **vabatahtlik** töötamine suvisel koolivaheajal kooli juures (kooliaias, -hoones või territooriumil, samuti koolimetskonnas), mille eest üldjuhul tasu ei maksta;

* **lepinguline töö rahvamajanduses**, s. o. õpilase **vaba-tahtlik** töötamine individuaalses või kollektiivses vormis töölepingu alusel asutuses, ettevõttes, majandis või koo-peratiivis nii õppeaasta jooksul kui suvisel koolivaheajal, mille eest makstakse ka tasu.